Συμβουλές σε νιόπαντρη γυναίκα (Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 24 Αυγούστου, 2007

Ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος έστειλε σε μια πνευματική του θυγατέρα, (την Ολυμπιάδα), την κατωτέρω επιστολή σα «δώρο» για τον γάμο της, που μόλις τέλεσε. Η κατωτέρω επιστολή έχει βάθος Θεολογίας και ψυχολογίας. Και πάνω απ' όλα δίνει στη σύζυγο πολύτιμες συμβουλές για έναν πετυχημένο γάμο. Γράφει (Μετάφραση υπό κ. Αθηνάς Α. Καραμπέτσου, φιλολόγου, βλ. "Ορθόδοξος Τύπος", φ. 31.3.2000, σελ. 3):

«Κόρη μου, στους γάμους σου εγώ ο πνευματικός σου πατέρας, ο Γρηγόριος, σου κάνω δώρο τούτο το ποίημα. Και είναι ό,τι καλλίτερο η συμβουλή του πατέρα.

Άκου λοιπόν Ολυμπιάδα μου:

1. Ξέρω ότι θέλεις να είσαι πραγματική χριστιανή. Και μια πραγματική χριστιανή πρέπει όχι μόνο να είναι, αλλά και να φαίνεται. Γι αυτό, σε παρακαλώ, να προσέξης την εξωτερική σου εμφάνιση. Να είσαι απλή. Το χρυσάφι, δεμένο σε πολύτιμες πέτρες, δεν στολίζει γυναίκες σαν και σένα. Πολύ περισσότερο το βάψιμο. Δεν ταιριάζει στο πρόσωπό σου, την εικόνα του Θεού, να την παραποιής και να την αλλάζης, μόνο και μόνο για να αρέσης. Ξέρε το ότι αυτό είναι φιλαρέσκεια και να μένης απλή στην εμφάνιση. Τα βαρύτιμα και πολυτελή φορέματα, ας τα φορούν εκείνες, που δεν επιθυμούν ανώτερη ζωή, που δεν ξέρουν τι θα πη πνευματική ακτινοβολία. Εσύ, όμως έβαλες μεγάλους και υψηλούς στόχους στη ζωή σου. Κι αυτοί οι στόχοι σου ζητούν όλη τη φροντίδα κι όλη την προσοχή. (...)

2. Με το γάμο, η στοργή και η αγάπη σου να είναι φλογερή και αμείωτη για κείνον, που σου δωσε ο Θεός. Για κείνον, πού 'γινε το μάτι της ζωής σου και σου ευφραίνει την καρδιά. Κι αν καταλάβης πως ο άνδρας σου σε αγαπάει περισσότερο απ' όσο τον αγαπάς εσύ, μη κυττάξης να του πάρης τον αέρα, κράτα πάντα τη θέση που σου ορίζει το Ευαγγέλιο.

3. Εσύ να ξέρης ότι είσαι γυναίκα, έχεις μεγάλο προορισμό, αλλά διαφορετικό από τον άνδρα, που πρέπει να είναι η κεφαλή. Άσε την ανόητη ισότητα των δύο φύλων και προσπάθησε να καταλάβης τα καθήκοντα του γάμου. Στην εφαρμογή τους θα δης πόση αντοχή χρειάζεται για ν' ανταποκριθής, όπως πρέπει, σ' αυτά τα καθήκοντα, αλλά και πόση δύναμη κρύβεται στο ασθενές φύλο.

4. Θα ξέρης, πόσο εύκολα θυμώνουν οι άνδρες. Είναι ασυγκράτητοι και μοιάζουν με λιοντάρια. Σ’ αυτό το σημείο η γυναίκα πρέπει να είναι δυνατότερη και ανώτερη. Πρέπει να παίζη το ρόλο του θηριοδαμαστή. Τι κάνει ο θηριοδαμαστής όταν βρυχάται το θηρίο; Γίνεται περισσότερο ήρεμος και με την καλωσύνη καταπραΰνει την οργή. Του μιλάει γλυκά και μαλακά, το χαϊδεύει, το περιποιείται και πάλι το χαϊδεύει κι έτσι το καταπραΰνει (...)

5. Ποτέ μη κατηγορήσης και αποπάρης τον άνδρα σου για κάτι που έκανε στραβό. Ούτε πάλι για την αδράνειά του, έστω κι αν το αποτέλεσμα δεν είναι αυτό που ήθελες εσύ. Γιατί ο διάβολος είναι αυτός, που μπαίνει εμπόδιο στην ομοψυχία των συζύγων (...)

6. Να έχετε κοινά τα πάντα και τις χαρές και τις λύπες. Γιατί ο γάμος όλα σας τα έκανε κοινά. Κοινές και οι φροντίδες, γιατί έτσι το σπίτι θα στεριώση. Να συμβάλλης εκφράζοντας τη γνώμη σου, ο άνδρας όμως ας αποφασίζη.

7. Όταν τον βλέπης λυπημένο, συμμερίσου τη λύπη του εκείνη την ώρα. Γιατί είναι μεγάλη ανακούφιση στη λύπη, η λύπη των φίλων. Όμως αμέσως να ξαστεριάζη η όψη σου και νά σαι ήρεμη χωρίς αγωνία. Η γυναίκα είναι το ακύμαντο λιμάνι για το θαλασσοδαρμένο σύζυγο.

8. Να ξέρης ότι η παρουσία σου στο σπίτι σου είναι αναντικατάστατη, γι’ αυτό πρέπει να το αγαπήσης μ’ όλες τις φροντίδες του νοικοκυριού. Να το βλέπης σαν βασίλειό σου,'και να μη συχνοβγαίνης από το κατώφλι σου. Άφησε τις έξω δουλειές για τον άνδρα.

9. Πρόσεχε τις συναναστροφές σου. Πρόσεξε τις συγκεντρώσεις, που πηγαίνεις. Μη πας σε άπρεπες συγκεντρώσεις, γιατί είναι μεγάλος κίνδυνος για την αγνότητά σου. Αυτές οι συναναστροφές αφαιρούν την ντροπή κι απ΄ τις ντροπαλές, σμίγουν μάτια με μάτια, κι όταν φύγη η ντροπή γεννιούνται όλα τα χειρότερα κακά («αιδώς οιχομένη, πάντων γενέτειρα κακίστων»). Τις σοβαρές όμως συγκεντρώσεις με συνετούς φίλους να τις επιζητής, για να εντυπώνεται στο νου σου ένας καλός λόγος, ή κάποιο ελάττωμα να κόψης ή να καλλιεργήσης τους δεσμούς σου με εκλεκτές ψυχές.
Μη εμφανίζεσαι ανεξέλεγκτα σε οποιονδήποτε, αλλά στους σώφρονες συγγενείς σου, στους ιερείς και σε σοβαρούς νεώτερους ή ηλικιωμένους.
Μη συναναστρέφεσαι φαντασμένες γυναίκες, που έχουν στο νου τους στο έξω, για επίδειξη. Ούτε ακόμα άνδρες ευσεβείς, που ο σύζυγός σου δεν θέλει στο σπίτι, αν και συ τόσο πολύ τους εκτιμάς. Υπάρχει για σένα πιο ακριβό πράγμα από τον καλό σου σύζυγο, που τόσο αγαπάς;

10. Επαινώ τις γυναίκες, που δεν τις ξέρουν οι πολλοί άνδρες. Μη τρέχης σε

τραπέζια κοσμικά και ας είναι για γάμο ή για γενέθλια. Εκεί ανάβουν άνομοι πόθοι, με τους χορούς, τους πήδους και τα γέλια, την ψεύτικη ευχαρίστηση, που παραπλανεύουν ακόμη και τους αγνούς και σώφρονες. Και η αγνότητα είναι τόσο λεπτό πράγμα! Σαν το κερί στις ακτίνες του ήλιου! Απόφευγε ακόμα και στο σπίτι σου τα κοσμικά τραπέζια. Αν μπορούσαμε να περιορίσουμε τις ορέξεις της κοιλιάς, θα κυριαρχούσαμε στα πάθη μας.

11. Κράτα την μορφή σου γαλήνια και μη την αλλοιώνης ούτε με μορφασμούς, όταν είσαι θυμωμένη. Στολίδια τ' αυτιά νάχουν όχι μαργαριτάρια, αλλά ν΄ ακούν καλά λόγια και να βάζουν για τα άσχημα λουκέτο στο νου. Έτσι, είτε κλειστά είναι, είτε ανοιχτά, η ακοή θα μένη αγνή.

12. Όσο για τα μάτια, είναι κείνα, που δείχνουν όλο το εσωτερικό της ψυχής. Ας σταλάζη αγνό κοκκίνισμα η παρθενική ντροπή κάτω από τα βλέφαρά σου και ας προκαλή τη σεμνότητα και την αγνή ντροπή σε όσους σε βλέπουν και σ' αυτόν ακόμα το σύζυγό σου. Είναι πολλές φορές προτιμότερο, για πολλά πράγματα, να κρατάς κλειστά τα μάτια, χαμηλώνοντας το βλέμμα.

13. Και τώρα στη γλώσσα. Θάχης πάντα εχθρό τον άνδρα σου, αν έχης γλώσσα αχαλίνωτη, έστω κι αν έχης χίλια άλλα χαρίσματα. Γλώσσα ανόητη βάζει, πολλές φορές, σε κίνδυνο και τους αθώους. Προτίμα κι όταν ακόμα έχης δίκιο, τη σιωπή. Είναι προτιμότερη για να μη ριχοκινδυνεύσης να πης ένα άτοπο λόγο. Κι αν έχης την επιθυμία να λες πολλά, το καλλίτερο είναι να σωπαίνης.
Πρόσεχε ακόμα και το βάδισμά σου. Μετράει στη σωφροσύνη.

14. Και τούτο πρόσεξε και άκουσε: Μην έχης αδάμαστη σαρκική ορμή. Πείσε και τον άνδρα σου να σέβεται τις ιερές ημέρες. Γιατί οι νόμοι του Θεού είναι ανώτεροι από την εικόνα του Θεού. (...)

15. Αν από μένα τον γέροντα πήρες κάποιο λόγο πνευματικό, σου συνιστώ να τον φυλάξης στα βάθη της ψυχής σου. Έτσι με ότι πήρες από αυτά που άκουσες και με την ηθική σου ανωτερότητα, θα θεραπεύσης τον εξαίρετο σύζυγό σου και περίφημο πολιτικό άνδρα από την υπερηφάνεια.

16. Αυτό τώρα το παρόν δώρο, κειμήλιο σου προσφέρω. Αν θέλης πάλι να σου ευχηθώ και το καλλίτερο, σου εύχομαι να γίνης αμπέλι πολύκαρπο, με τέκνα τέκνων, για να δοξάζεται από περισσότερους ο Θεός, για τον οποίον γεννιόμαστε και προς τον Οποίον πρέπει απ' αυτή τη ζωή να οδεύουμε».

(Από το βιβλίο «ΓΑΜΟΣ - Πνευματικό Γυμναστήριο», Αρχ. Βασιλείου Π. Μπακογιάννη, Εκδόσεις: Νεκτ. Παναγόπουλος)